މަޢު ލޫ މާ ތު
!
އެއްބިމެއް، އެއްފެނެއް، ނި އުޓްރި ޝަ ން ތަފާތުވަނީ ކީއްވެ
ޙަސަ ން ޒަހީން
މި ކައު ނު ހައް ދަވައި ކައު ނުގައި ލައް ވާ ފައި ވާ އަޖައި ބު ކު ރުވަނި ވި އެއް ވަޅު ގަނޑެއް ގައި އި ންދައި އެއަށް އެއް ފެނެއް ދީ އެއް ކާ ނާއެއް
ކަންކަމާ މެދު ތި ބާ ފި ކު ރުކު ރަންތޯ އެވެ. އި ރުއަރާ އޮއް ސުމެވެ. އެޅި ނަމަވެސް އެއި ން ކޮންމެ ބާ ވަތަކު ން ލި އް ބައި ދޭ ނި އު ޓް ރި ޝަ ންގެ
ރޭގަނޑާ އި ދު ވާ ލު ދައު ރުވަމު ންދާ ދި އު މެވެ. އު ޑު ން ވާ ރޭވެހި މާ އް ދާ ތައް ތަފާ ތެވެ. އެހެ ންނަމަވެސް އި ންދީ އެއް ބި މެއް ގެ އެއް
ބި މު ން ގަސްފަޅައި ހެ ދު މެވެ. އެއި ން މޭވާ ނުކު މެ ފައް ކާ ވާ ގޮތެވެ. ބާ ވަތެއް ގެ ފަހު ގައެވެ. ފެންދި ނީ އެއް ތަނަކު ން ނަގައި ގެން އެއް
ވި ސްނުމު ގެ ނަޒަރަކު ން ފި ކު ރުކޮށް ލު މަށް މި ފަދަ އެތައް ކަމެއް ފެނެކެ ވެ. މި ހެ ންވަނީ ކީއް ވެބާ ވައެވެ.
اله
މާ ތް ވަނީ މި ކައު ނުގައި ލައް ވަވާ ފައެވެ. އެފަދަ ކޮންމެ ކަމަކީ
ވި ސްނާބަޔަކަށް އެކަލާ ނގެ މަތި ވެރި ކަމާ އި ވޮޑި ގެންވު ން ދަލީލު ކު ރުވާ ނެ
ކަންކަމެވެ. އި ލާ ހު ވަންތަ ކަލެއް ގެ ރޭއް ވެވު މާ އި ތަދު ބީރުކު ރެއް ވު ން
ހި މެނި ގެންވާ ކަން ހާ މަވާ ދަލީލު ތަކެ ވެ.
މި ޙަޤީޤަތް ބަޔާ ންކު ރައް ވައި سورة الرعدގެ 4 ވަނަ އާ ޔަތު ގައި
މާ ތް اله ވަޙީކު ރައް ވާ ފައި ވެއެވެ. وفَِي الَْ رْضِ قِطٌَ ع متَُّج اَوِر اَتٌ وَجَ نَّاتٌ
މި އީ ދޮގެއް ތޯ އެވެ. ބި މު ން ގަސްފަޅައި ހެ ދު މަކީ އޭގެ ޒާ ތު ގައި مِّنْ أَعْ نَابٍ وزََ رْ عٌ ونََخِ يلٌ صِ نْواَنٌ وَغَْ يرُ صِ نْواَنٍ يُسْ قَٰى بِماَءٍ واَحِ دٍ
ތި ބާ އަށް އާ ކަމަކަށް ނުވެދާ ނެއެވެ. އަދި ގަހު ން މޭވާ ލި ބު މާ އި އޭގައި ونَُفَضِّ لُ بَعْضَ هاَ عَ لَٰى بَعْضٍ فِي الُْ كُلِۚ إِنَّ فِي ذَٰ لِكَ لَ ياَتٍ لِّقَْومٍ
އަޅާ މޭވާ ގައި ތަފާ ތު ރަހަތައް ލު މަކީވެސް ތި ބާ އަށް މާ ބޮޑު އަޖައި ބަކަށް يَعقِْلُونَ މާ ނައީ “ އަދި ކައި ރި ކައި ރީ ގައި ވާ ތަފާ ތު ބައި ތައް ، އެ
ނުވެދާ ނެއެވެ. އެހެ ންނަމަވެސް އަޅެ ބު ނެބަލާ ށެވެ. ދު ނި ޔޭގެ ކޮންމެ ބި މު ގައި ވެއެވެ. އަދި މޭބި ސްކަދު ރާއި ، ގޮވާ މާ އި ، ކަދު ރުރުއް ތަކު ގެ
ބިމެއް ގައި އި ންދައި ހެ އް ދި ނަމަވެސް އެ މޭވާ އަކަށް ޚާ އް ޞަ ކު ރެވި ފައި ވާ ބަގީޗާ ތައް ވެއެވެ. އެއް ތަނޑަކަށް ހު ންނަ ގަހާ އި ، އެއް ތަނޑަކަށް
ނި އު ޓް ރި ޝަ ންގެ މާ އް ދާ ތައް އެ މޭވާ އެއް ގައި ނުހު ރޭތޯ އެވެ. އެއަށް ނުހު ންނަ ގަހެ ވެ. އެ ހު ރި ހާ ތަކެ އް ޗަށް ދެވެނީ ، އެއް ފެނެކެ ވެ. އަދި
ބަދަލެއް ނާދެއެވެ. މި ސާލަކަށް ދަންނަވާ ނަމަ އޮރެންޖަކީ އެއި ން ތި މަންރަސްކަލާ ނގެ އޭގެ އެއް ބާ ވަތް އަނެއް ބާ ވަތަށް ވު ރެ ކެ އު މަށް
ވި ޓަމި ން ސީ ލި އް ބައި ދޭ މޭވާ އެކެ ވެ. ދު ނި ޔޭގެ ކޮންމެ ތަނެއް ގެ މޮޅު ކު ރައް ވަމެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، އެ (ހު ރި ހާ) ކަންތަކު ގައި ، ވި ސްނާ
“
ބި މެއް ގައި އި ންދައި ހެ އް ދި ނަމަވެސް އޮރެންޖު ން ލި އް ބައި ދޭ ވި ޓަމި ން ބަޔަކަށް ހެ ކި ތަކެ އް ވާ ކަން ކަށަވަރެވެ. މި އީ ކިހާ ބޮޑު ޙަޤީޤަތެއް ތޯ އެވެ.
ގެ މި މާ އް ދާ އެގޮތު ގައި ހު ރެއެވެ. ފު ސްކޭލާ އި ، ފޭރާއި މި ރުސްގަސް މާ ތް اެلهގ ކު ޅަދު ންވަންތަކަމާ އި އެކަލާ ނގެ ތަދު ބީރުކު ރެއް ވު ން ހު ރި
ޖަމާޢަތުގެ ޚަބަރު 14 ނޮވެންބަރު 2020

މަޢު ލޫ މާ ތު
ގޮތް ނި ކަން ދެކި ބަލާ ށެވެ. އި ންސާނުންނަށް ބޭނުންވާ ނެ ހު ރި ހާ ކަމެއް މި އީ ކި ހާ ބޮޑު ނި ޢު މަތެއް ތޯ އެވެ. ކި ހާ ބޮޑު އަޖައި ބެ އް ތޯ އެވެ. މާ ތް اله
އެކަލާ ނގެވަނީ ފު ރި ހަމަ ނި ޒާ މެއް ގެ މަތި ން ކަނޑައަޅު އް ވާ ފައެވެ. އި ންސާނާއަށް ބޭނުންވާ ނެ ހު ރި ހާ ކަމެއް ވަނީ ފު ރި ހަމައަށް މި
އެ ނި ޒާ މު ގެ ތެރޭގައި އެކަންކަން އެގޮތަށް ބު ރުޖަހަމު ން ދަނީ އެވެ. ބި ންމަތީ ލައް ވާ ފައެވެ. އި ންސާނުންގެ ބޭނުންތައް އެންމެ މޮޅަށް
އަޅު ގަނޑު މެނަށް އޮތީ މި ފަދަ ކަންކަމާ މެދު ވި ސްނާފި ކު ރުކު ރުމެވެ. ދެނެވޮޑި ގެންވާ ފަރާތަކީ އެއީއެވެ. سورة النحل ގެ 11 ވަނަ
އެކަލާ ނގެ ދެއް ވި ނި ޢު މަތާ މެދު ޝު ކު ރުވެރި ވު މެވެ. އާ ޔަތު ގައި މާ ތް اله ވަޙީކު ރައް ވާ ފައި ވެއެވެ. ينُْبِتُ لَكُْم بِهِ الزَّرْ عَ
واَلزَّيتُْونَ واَلنَّخِ يلَ واَلَْ عْ نَابَ وَمِنْ كُلِّ الثََّمرَاتِ إِۗنَّ فِ ذَٰ لِكَ لَ يةًَ لِقَْو
ي مٍ
يتََفَكَُّرونَ މާ ނައީ ”އެކަލާ ނގެ އެ ފެނުގެ ސަ ބަބު ން ގޮވާ މާ އި ، ޒައި ތޫ ނި
ގަހާ އި ، ކަދު ރު ރުކާ އި ، މޭބި ސްކަދު ރާއި ، އެންމެހާ މޭވާ ގަސްތައް
ތި ޔަބައި މީހު ންނަށް ޓަކައި ފަޅު އް ވަތެވެ. ހަމަކަށަވަރުން، فكر ކު ރާ
“
ބަޔަކަށް އެކަންކަމު ގައި ހެ އް ކެ އް ވާ ކަން ކަށަވަރެވެ.
އަސްލަކީ މި އީއެވެ. މާ ތް اله މި ފަދަ ކޮންމެ ކަމެއް ލައް ވާ ފައި ވަނީ އަޅު ގަނޑު މެން މި ފަދަ ކަންކަމާ މެދު ވި ސް ނާ ފި ކު ރުނުކު ރަނީ
އެކަންކަމާ މެދު ވި ސްނާ ފި ކު ރުކު ރުމަށެވެ. އެކަލާ ނގެ ދެއް ވި ބު އް ދީގެ ކީއް ވެތޯ އެވެ. މި ބި މު ގައި މާ ތް اله އި ންސާނާއަށް ޓަކައި ލައް ވާ ފައި ވާ
ބޭނުން ހެ ޔޮގޮތު ގައި ހި ފު މަށް ޓަކައެވެ. ހެ އް ދެވި ފަރާތް ދެނެގަނެ ނި ޢު މަތް ތައް މަދު ތޯ އެވެ. ގަސްގަހާ ގެއް ސަ ށް ބޭނުންވާ ނެ ކާ ނާގެ
އީ މާ ންކަން ހަރުދަނާކު ރުމަށް އޮތް މަގެއް ގެ ގޮތު ގައެވެ. ތި ބާ އެންމެހާ ބާ ވަތް ތައް މާ ތް اله ވަނީ ބި މު ގައި ލައް ވާ ފައެވެ. ގަހު ން ލި ބޭ
އަޅެ ބު ނެބަލާ ށެވެ. މި ބި މު ން ފަޅާ ހެ ދި ބޮޑު ވާ ކޮންމެ އޮއް ޓަރެއް ގައި ވެސް މޭވާ އާ އި ތަރުކާ ރީ ގައި އި ންސާނާއަށް ބޭނުންވާ ނެ ފައި ދާ ހު ރި ހު ރި ހާ
މި ޙަޤީޤަތް ނުވޭތޯ އެވެ. ފަސްގަނޑު ގެ ގޮތު ން އެއް ބައް ރާއި އަނެއް މާ އް ދާ ތަކެ އް އެކަލާ ނގެ ވަނީ ލައް ވާ ފައެވެ. ބިމު ގައި ލައް ވާ ފައި ވާ ފެނަކީ
ބައް ރު އެކަލާ ނގެ ވަނީ ތަފާ ތު ކު ރައް ވާ ފައެވެ. އެހެ ންނަމަވެސް އެފަދަ އެންމެހާ ދި ރުންތަކަށް އާ ރޯކަން ގެނުވައި ދޭ ވަސީ ލަތެކެ ވެ. އު ޑު ން
ކޮންމެ ބި މެއް ގައި އި ންދާ ހެ އް ދި ނަމަވެސް އެ މޭވާ ގެ ބާ ވަތަކަށް ވެއް ސަ ވާ ވާ ރޭފެނުން ދި ރުންތަކަށް ތާ ޒާ ކަން ގެނުވައި ދޭ ނޫންތޯ އެވެ.
ޚާ އް ސަ ކު ރެވި ފައި ވާ ފައި ދާ އެއް އެ މޭވާ އަކު ން ލި އް ބައި ދެއެވެ. އެކަމު ގައި މޭވާ އާ އި ތަރުކާ ރީ ގެ ތެރެއި ން ބާ ވަތް ތައް ތަފާ ތު ކު ރައް ވައި އެއި ންކޮންމެ
ފަރަގެއް ނެތެވެ. ފެންދީ ކާ ނާއަޅާ ހު ރި ހާ ގޮތަކު ން ހޭހަންކޮށް އެއް ޗެއް ގައި ވެސް އި ންސާނުންނަށް ބޭނުންވާ ނެ ކޮންމެވެސް ޚާ އް ޞަ
ހެ އް ދި ނަމަވެސް މެއެވެ. ނުވަތަ ގު ދު ރަތީގޮތު ން ފެންލި ބި ގެން އޭގެ ކަމެއް ލައް ވާ ފައި ނުވޭތޯ އެވެ. މި އީ ހަމަޔަޤީނުންވެސް މި ކަންކަމާ މެދު
އަމި އް ލަ ޒާ ތު ގައި ހެ ދި ބޮޑު ވެ މޭވާ އެޅި ނަމަވެސް މެއެވެ. ވި ސްނާ ފި ކު ރުކު ރާ ބަޔަކަށް ޢި ބު ރަތަކަށް ވާ ނެ ކަންކަމެވެ. -ނި މު ނީ -
ޖަމާޢަތުގެ ޚަބަރު 15 ނޮވެންބަރު 2020